

*K němu přistupujte, k živému kameni, který lidé sice odhodili,
ale který je v Božích očích vyvolený a vzácný, a vy sami se staňte
živými kameny pro duchovní chrám.*

(1 Petr 2,4-5)

Olomouc, jaro 2023

Milí přátelé,

rádi bychom Vám představili výsledky z dominikánského dotazníku a celého synodního procesu, který kolem našeho kostela probíhá.

V červnu jsme vás pozvali na společné budování našeho domova – našeho společenství. V tu dobu jsme položili **základní kámen modlitbou** za naši komunitu. V prosinci jsme pak navrhli, abychom společně narýsovali plány naší stavby, a to **prostřednictvím dotazníku**, který nám umožnil zjistit přání a potřeby různých členů naší komunity. Nyní můžeme pokračovat na stavbě. A k tomu potřebujeme kameny, živé kameny. **Tyto živé kameny jsme my všichni.**

Dotazník vyplnilo mnoho z vás (129) a různorodost vyjádřených názorů ukazuje, že mnozí členové našeho společenství by se rádi aktivně podíleli na jeho budování. Mnohé služby, akce a společenství již kolem kostela dominikánů fungují, jiné by nyní mohly vzniknout a žít nově. Někteří z vás již byli na základě zájmu v dotazníku osloveni, další budou osloveni v následujících týdnech (či měsících) s návrhem konkrétního zapojení do různých projektů. **Neváhejte se přihlásit, neboť my jsme ony živé kameny**, potřebné pro stavbu našeho společenství. Plodem našeho společného úsilí nechť je tak zapojení široké rodiny stavitelů společného domu, a to jakkoliv, dle našich darů a možností. **Každý kámen je jedinečný** a tedy důležitý pro společnou stavbu.

V první části následujícího textu budou představeny samotné **datové výsledky dotazníkového průzkumu**, který proběhl v dominikánském kostele v průběhu prosince 2022. Podkapitoly této části odpovídají jednotlivým aspektům našeho společenství (bohoslužba, péče o potřebné, akce aj.). Druhá část dokumentu pak **představí konkrétní návrhy**, které s výsledky dotazníku souvisejí.

1. ČÁST

Výsledky výzkumu

BOHOSLUŽBY

Lidé na téma bohoslužby odpovídali hojně, jednalo se o jednu z nejvíce odpovídaných otázek. Podle odpovědí můžeme konstatovat, že **respondenti vyjádřili touhu po zapojení se do mše svaté**. Jako nejčastější formy účasti uváděli zejména čtení liturgických textů (první a druhé čtení), ministrování, přímluvy psané lidmi, zpěvem a akolytstvím.

Při bližším pohledu na kázání, se 70 % respondentů vyjádřilo, že je **nejvíce zajímavá výklad biblických textů** (ideálně těch, které se zrovna četly), **v kontextu dnešní doby**¹. Dále lidé nejčastěji chtěli v kázání probrat morální otázky dneška, a poté vysvětlit mši svatou tzv. „krok za krokem“. Dále někteří respondenti popisovali, že chtějí, **aby kázání bylo kratší** (cca 10 min.) a strukturované. U tématu kázání při dětských mších 71 % respondentů vyjádřilo preferenci ke kázání pouze pro děti.

Další možností, kterou se mohou lidé zapojit do mše je **přinášení darů**. O to vyjádřilo zájem 40 % respondentů². Opakovala se i vyjádřená touha po **přijímání pod obojím způsobem**, v menší míře pak lidé navrhovali, aby děti chodily na modlitbu Otčenáš k oltáři³, nebo navrhovali omezení kadidla při mši svaté. Ozvaly se na jedné straně hlasy, které vyjadřovaly podporu přítomnosti malých dětí v hlavní lodi kostela během mše svaté, tak také (ve stejné míře) hlasy, které upozorňují, že je děti při mši svaté vyrušují.

Pokud se respondenti vyjadřovali specificky k dětským mším, tak oceňovali, když dětskou mši **celebruje kněz, který má pro tuto specifickou službu vloh** a dokáže právě děti do liturgie zapojit.

V tématu hudby a zpěvu se **97 % respondentů vyjádřilo, že je pro ně hudba při liturgii důležitá**. Respondenti také vyjadřovali uznání oběma schólám a děkovali jim za tuto službu. Nejvíce pak vyjádřili preference ke zpěvům z Taizé, následně pak k chválám, zpěvu z kancionálu, či chorálu a „kytarovým písním“.

1 Jeden člověk se touto formou ptal, zda je možné dát konkrétní dotaz k biblickým textům, kterým nerozumí.

2 Jeden respondent navrhl, že člověk, který má zapsán hlavní úmysl mše, si po příchodu do kostela vezme kartičku s nápisem „nesení darů“, která leží u misky s hostiemi, díky tomu ostatní vidí, že služba přinášení darů je již obsazena.

3 Jednou pak zazněl návrh, aby poté děti roznášely pokoj Tobě lidem v kostele.

SETKÁNÍ A AKCE PRO CELÉ SPOLEČENSTVÍ

Zaměříme-li se na příležitosti společného setkávání, můžeme z výsledků dotazníkového šetření vyčíst hned několik důležitých informací. Oddělili jsme setkání a akce primárně **duchovního rázu**, a ty, které vedou spíše **ke společnému setkání**, sdílení a obohacení se.

U duchovních akcí projevovali respondenti touhu po ekumenické modlitbě, např. Taize (71 % respondentů). Relevantní zájem byl také o **realizaci duchovních obnov**. Jako konkrétní návrhy těchto obnov se nejčastěji objevovalo téma modlitby, duchovního života či biblických výkladů. Menší část lidí pak navrhovala témata: vztahy v rodině, realita manželství nebo komunikace a odpuštění. Z jiných typů duchovních akcí byl v dotazníku projeven zájem o **adorace pro manžele a rodiny**, nadpoloviční většina dotazovaných (60 %) projevila zájem o **svěření osobních proseb** ostatním členům dominikánské rodiny.

Zaměříme-li se na akce a setkání, které můžeme označit jako „**společenské**“ (tedy nejen a primárně duchovní) vyplývá z dotazníku enormní zájem (90 %) o **neformální setkávání po nedělní bohoslužbě** při tzv. kavárně. Lidé nejčastěji preferovali takové setkání 1x za měsíc. Velký zájem projevili respondenti také o **přednášky a diskuse tzv. „v sále kláštera“**. Na tuto otázku kladně odpovědělo 78 % dotazovaných. Lidé se také hojně vyjadřovali ke konkrétnímu obsahu těchto setkání. Mezi odpověďmi převažovaly návrhy na duchovní témata, poté následovala oblast týkající se rodiny a vztahů. Jako třetí v pořadí byl zájem o přednášky odrážející postoje k současnému dění a morální dilemata. Konkrétní návrhy můžete nalézt v poznámce pod čarou ⁴. Respondenti upřednostňovali, aby přednášející byli **jak lidé z našich kruhů** (místní farníci, místní teologové), tak **i známější mimo-olomoucké osobnosti** ⁵.

Jako další možnosti společného setkání byly zmiňovány farní dny, táborák na zahradě kláštera a společný výlet (či pout). Zajímavá může být také informace, že 24 lidí vyjádřilo, že by ocenili **možnost hlídání svých dětí**.

V dotazníku jsme se také dotazovali, co by našemu společenství, a nám samým, prospělo, **abychom mohli žít jako jedna propojená rodina**. Jako předpoklad pro tvoření dobrých vztahů byla v odpovědích nejčastěji popisována potřeba vzájemného naslouchání, respektu k odlišnostem a ochota trávit společný čas. Cestou k tomuto cíli může být (dle respondentů) větší propojení starší a mladší generace, např. společnou účastí na životě kolem našeho kostela, pomocí v domácnosti, nebo sdílením času.

4 Konkrétní návrhy témat
- *Duchovní*: jak na osobní vztah s Bohem, výklady biblických textů + jak číst Bibli, poznání jiných křesť. denominací, aktuální otázky teologie, diskuse k encyklikám (např. *Amoris Laetitia*)
- *Rodina a vztahy*: komunikace, svědectví manželů z farnosti o jejich životě, svědectví brň dominikánů či jiných zasvěcených osob, jak předávat víru v rodině
- *Aktuální otázky dneška a morální otázky*: postoj Církve k válce, uprchlická krize, vnitřní rozpory v Církvi, např. papež František vs. biskup Schneider, témata genderu a bioetiky

5 *Návrhy konkrétních přednášejících*: Marek Orko Vácha, br. Benedikt Mohelník, Tomáš Halík, Ladislav Heryán, Jan Hanák, Martin C. Putna, Tomáš Petráček, Rastislav Dvorový, Jiří Pehe, Róbert Bezák

SETKÁNÍ A AKCE PRO SPECIFICKÉ SKUPINY

Vedle společného setkávání celého společenství vyplývá z dotazníku také touha po setkávání specifických skupin našich bratří a sester. O **setkávání seniorů** projevilo zájem celkem 14 respondentů, v odpovědích také zaznívaly hlasy o malé nabídce akcí specificky pro seniory.

Z dotazníku dále vyplývá nejen zájem o setkávání mladých a seniorů, ale také **lidí ve středním věku**. Část respondentů, kteří nespádají do skupiny „rodiny s dětmi“ podle vyhodnocených dat v našem společenství **nenachází své místo**.

Dle odpovědí respondentů je mezi námi také značný zájem o **přípravu dětí k 1. sv. přijímání u dominikánů** (75 %). Dále lidé preferují dětské bazárky a výlety pro děti. Respondenti se také vyjádřili se zájmem o **realizaci letních (příměstských) táborů** u dominikánů. Otázkou, kterou ale dotazník nezjišťoval, bylo, zda jsou i lidé, kteří by ho realizovali. Přesto se jedna zájemkyně o pomoc s uskutečněním tábora našla.

PÉČE O POTŘEBNÉ A CHUDÉ

Většina respondentů **preferuje lokální pomoc**, čemuž odpovídá i rozdělení hlasů pro jednotlivé navržené možnosti. Nejvíce hlasů (67 %) se vyslovilo pro **pomoc místním farníkům**. Na druhém místě se pak umístila pomoc uprchlíkům v Olomouci (44 %), jež byla následována pomocí pro lidi bez domova a pronásledované křesťany.

V otázce, jak pomoci, respondenti preferovali **finanční pomoc** (78 %) ať již pomocí sbírek nebo prodejem výrobků, jarmarku apod. Mnoho respondentů (67 %) se vyslovilo také pro **pomoc modlitbou**, ať již ve formě přímluv při mši svaté, růžencem, misijními nedělemi, či speciálními modlitebními setkáními.

V komentářích⁶ se opakoval názor, že **je důležité se o potřebné aktivně zajímat**, být jim nablízku, a ukazovat jim, že jsou v našem společenství vítáni.

TECHNIKA A ÚKLID

Této sekci se v odpovědích statisticky věnovalo málo respondentů (44 %). Přesto zde na sebe zanechalo **největší počet respondentů kontakt s nabídkou jednorázové pomoci** s úklidem, nebo technickými záležitostmi. V jednotkách odpovědí se pak objevovaly návrhy na pomoc s údržbou lavic, nebo pomoc s výzdobou kostela zajišťovanou mimo jiné z pěstování květin na dominikánské zahradě.

⁶ Jeden respondent navrhoval, aby naše společenství „adoptovalo“ některou z již zavedených sociálních služeb (např. seniory, lidi bez domova, matky s dětmi atp.) a věnovali jí dlouhodobou podporu (např. každoroční shánění vánočních dárků, jarmaky, fyzickou pomoc aj.)

INFORMACE

Z odpovědí lze vyčíst, že **lidé nejvíce preferují získávání informací z dominikánských internetových stránek a z ohlášek v kostele**. Zároveň se ukázalo, že z těchto zdrojů zároveň nejčastěji informace také čerpají. Jako podnět ke zlepšení lze číst informaci o tom, že lidé by chtěli více informací dostávat emailem, což se aktuálně neděje.

Respondenti se také jednoznačně shodli na tom, že oceňují osobní pozvání při ohláškách v kostele. Jeden hlas také volal po vytvoření přehledného plánu akcí alespoň na čtvrtletí dopředu.

2. ČÁST Návrhy

V této části uvedeme tři návrhy, které doporučujeme pro větší integraci tužeb a návrhů, které z dotazníku vzešly. Jedná se buď o návrh, který vzešel přímo od respondentů, nebo o „příklady dobré praxe“, které lze vyzorovat z fungování jiných farností či společenství.

1. VZNIK SKUPIN (TÝMŮ), KTERÉ BUDOU ZASTŘEŠOVAT JEDNOTLIVÉ OBLASTI

Ze zkušeností jiných farností i našeho společenství lze konstatovat, že není vhodné, aby se o všechny aktivity (ať duchovní, nebo společenské) staral pouze kněz, popř. bratr z komunity. Naopak dobrá praxe ukazuje model, kdy se místní lidé sdruží do skupin podle tematických oblastí a sami si v nich plánují aktivity a rozdělují zodpovědnosti. Do těchto skupin jsou samozřejmě zvaní i kněží a bratři z komunity, nenesou však celkovou odpovědnost za průběh a dopad aktivit, které skupina realizuje. Tento krok má především odlehčit bratřím v množství jejich služeb, a také přenést část odpovědnosti za život našeho společenství přímo na nás - věřící laiky.

Jako principy fungování skupin navrhuje:

autonomii - tzn. záleží na domluvě skupiny, jaké akce v jejich oblasti budou realizovány a jak budou realizovány.

otevřenost pro nové členy - všechny skupiny by měly být neustále otevřené pro přijetí nových členů a aktivně se snažit oslovovat další osoby, aby se k nim zapojili. Je to krok k tomu, aby byly aktivity zachované, i když by se část členů nemohla dlouhodoběji zapojovat.

Bylo by užitečné, kdyby v našem společenství existovaly například tyto skupiny (příčemž posledních 5 zmíněných již existuje a je možné se do jejich služby a fungování zapojit):

- Bohoslužba (čtení při bohoslužbách, příprava přímluv na bohoslužby)
- Setkávání po nedělních mších
- Duchovní akce
- Přednášky a diskuse
- Pomoc chudým a misijní činnosti
- *Ministranti*
- *Akce pro rodiny s dětmi*
- *Hudba a zpěv*
- *Akce pro mladé*
- *Modlitba růžence před mší svatou*

2. PRAVIDELNÉ SETKÁVÁNÍ ZÁSTUPCŮ SKUPIN

Aby probíhající aktivity byly propojené a minimalizovaly se nejasnosti a další komplikace, je vhodné vytvořit platformu, na které by se zástupci skupin mohli potkávat. Jednalo by se o pravidelné setkání (například jednou za ¼ nebo ½ roku), kde by bylo možné sdílet zkušenosti, plány, zpětnou vazbu a jiné. Nabízí se, aby každá skupina nominovala jednoho zástupce, který by se účastnil těchto setkávání zástupců skupinek.

3. VYTVOŘENÍ HARMONOGRAMU AKCÍ A PLÁNŮ NA PŮL ROKU DOPŘEDU

V dotazníku jeden respondent/ka vyjádřil potřebu být dostatečně dopředu informován o akcích, které se chystají. Jako praktické se nám zdá mít alespoň základní plán akcí a setkání na půl roku dopředu, se kterými pak mohou všichni místní počítat. Tento plán aktivit by mohla tvořit skupina lidí, která se bude setkávat napříč jednotlivými skupinami - viz návrh č. 2.

Zpracovali: Magdalena Hýrková, Corinne Pospíšilová, Jiří Pospíšil, Jan Řezníček
Grafická úprava: Tobiáš Kučera